



ІНСТИТУТ  
УКРАЇНОЗНАВСТВА  
і.м. ІВАНА КРИП'ЯКЕВИЧА  
НАН УКРАЇНИ

К Н Я Ж А

---

VII

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ  
ІНСТИТУТ УКРАЇНОЗНАВСТВА ім. ІВАНА КРИП'ЯКЕВИЧА

# ДОБА

---

І С Т О Р І Я І К У Л Ь Т У Р А

*РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ*

*Володимир АЛЕКСАНДРОВИЧ*

*Леонтій ВОЙТОВИЧ*

*Микола ЛИТВИН*

*Іван ПАТЕР*

*Олександр СИТНИК*

*Даріуш ДОМБРОВСЬКИЙ*

*Олександр МАЙОРОВ*

*Марта ФОНТ*

ЛЬВІВ 2013

ББК 63Ю3 (4 Укр)

**Княжа доба: історія і культура** / [відп. ред. Володимир Александрович];  
Національна академія наук України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2013. – Вип. 7. – 328 с.

Збірник присвячено малоопрацьованим проблемам княжої доби української історії та її широкого історично-культурного контексту, значна частина матеріалів стосується Галицько-Волинського князівства, насамперед XIII – першої половини XIV ст., і найближчого наступного періоду. Зокрема, запропоновано критичний аналіз відомих та нових джерельних матеріалів і пам'яток, а також переосмислення поодиноких аспектів історичного процесу княжої доби на різних етапах її еволюції.

This edited volume covers underexplored issues of the princely era of Ukrainian history in their broader historical and cultural context. The majority of the contributions deal with the Principality of Galicia-Volhynia, focusing on the thirteenth – the first half of the fourteenth century and the succeeding period. The volume offers critical analysis of the lesser known and newly discovered historical sources and sites. It also provides reinterpretations of some aspects of historical process of the princely era on the various stages of its evolution.

Редакційна колегія:

**Александрович В.**, доктор історичних наук  
(відповідальний редактор)

**Войтович Л.**, професор, доктор історичних наук  
(заст. відповідального редактора)

**Литвин М.**, професор, доктор історичних наук

**Патер І.**, професор, доктор історичних наук

**Ситник О.**, доктор історичних наук

**Домбровський Д.**, доктор габілітований

**Майоров О.**, професор, доктор історичних наук

**Фонт М.**, професор, доктор габілітований

*На 5 сторінці: "Святий Борис". Фрагмент. Середина XII ст.  
Фреска Спасо-Преображенської церкви в Полоцьку  
(до статті А. Селицького)*

Опубліковано за сприяння Фонду Катедр Українознавства,  
освітньої неприбуткової добродійної інституції (США)

Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу  
масової інформації КВ № 16443-4915 Р від 19.02.2010

ISSN 2221-6294

© Інститут українознавства  
ім. І. Крип'якевича НАН України, 2013



# К Ш Я Ж А Д О Б А

*Николай БОЛГОВ*

**К ИСТОРИИ СРЕДНЕВЕКОВОГО БОСПОРА**

9

*Юрій ДИБА*

**ЛІТОПИСНІ СВДЧЕННЯ ПРО ЗАСНУВАННЯ МІСТА ВОЛОДИМИРА НАПРИКІНЦІ X СТОЛІТТЯ: ВОЛОДИМИР НА ЛУЗИ ЧИ ВЛАДІМІР НА КЛЯЗЬМІ?**

15

*Марія ГАВРИЛИШИН*

**КИЇВСЬКИЙ СЛІД У БІОГРАФІЇ АНГЛІЙСЬКОГО ПРИНЦА ЕДВАРДА ВИГНАНЦЯ**

31

*Мирослав ВОЛОЩУК*

**IUVAGIO ZUBUZLAUS DE VILLA SNECHER CASTRI DE UNG, ОНУКИ БОЯРИНА СУДИСЛАВА ТА ПРОБЛЕМА ЕТНІЧНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ СХІДНИХ КОМІТАТІВ УТОРЩИНИ В XI-XIII СТОЛІТТЯХ**

39

*Юрій МОГАРИЧЕВ*

**О "КРЫМСКОЙ ХАЗАРИИ" В XI-XII ВЕКАХ**

49

*Роман МИСЬКА*

**ЗВЕНИГОРОД НА ДНІСТРІ: ІСТОРИОГРАФІЧНИЙ МІФ ЧИ ЛІТОПИСНЕ МІСТО**

59

*Адольф СЕЛИЦКИЙ*

**ФРЕСКИ СВЯТЫХ КНЯЗЕЙ-МУЧЕНИКОВ В СПАСО-ПРЕОБРАЖЕНСКОЙ ЦЕРКВИ В ПОЛОЦКЕ**

69

*Олександр БАРАН*

**МЕШКАНЦІ МІСЬКИХ ОСЕРЕДКІВ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ**

81

*Viktor ADAMOVIČ*

**RUS V ČESKÝCH KRONIKÁCH 13-14 STOROČIA**

95

*Віталію ЛЯСКА*

**DISTRICTUS PODHORAYENSIS: ДО ПРОБЛЕМИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОГО ПОРУБІЖЖЯ У XIII-XIV СТОЛІТТЯХ**

109

# З М І С Т

*Adrian JUSUPOVIĆ*

**BOJAR CZY KSIĄŻĘ? "UZURPACJE" WOŁODYŚŁAWA KORMILICZICZA W NARRACJI KRONIKI HALICKO-WOŁYŃSKIEJ**

137

*Леонтій ВОЙТОВИЧ*

**ВІДНОСИНИ ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКИХ КНЯЗІВ З ЛИТВОЮ**

147

*Іван ПАСЛАВСЬКИЙ*

**РИМСЬКА ПОЛІТИКА КНЯЗЯ ДАНИЛА РОМАНОВИЧА В 30-х РОКАХ XIII СТОЛІТТЯ**

167

*Andrzej BUKO, Tomasz DZIEŃKOWSKI, Stanisław GOŁUB*

**REZYDENCJA KSIĄŻĘCA NA "WYSOKIEJ GÓRCIE" W CHEŁMIE W ŚWIETLE WYNIKÓW BADAŃ ARCHEOLOGICZNYCH Z LAT 2010–2012**

175

*Олександр МАЙОРОВ*

**КОЛИ Й ВІД КОГО КНЯЗЬ ДАНИЛО РОМАНОВИЧ ВІДБРАВ ДОРОГИЧИН?**

187

*Ян ГРУЩИНСЬКИЙ*

**ТЕВТОНСЬКО-ПОЛЬСЬКА ВІЙНА 20–40-х РОКІВ XIV СТОЛІТТЯ І КОРОЛІВСТВО РУСІ**

199

*Дюра ГАРДІ*

**КІЛЬКА НОВИХ ЗАУВАЖЕНЬ ДО ПОХОДУ УГОРСЬКОГО ПАЛАТИНА ВІЛЛЕРМА ДРУГЕТА "IN RUTENIAM" НАВЕСНІ 1340 РОКУ**

209

*Сейран БЛЯЛОВ*

**ХАДЖІ-ГЕРАЙ – ПЕРШИЙ КРИМСЬКИЙ ХАН**

217

*Ярослав ЛИСЕЙКО*

**МІГРАЦІЯ РУСЬКИХ ШЛЯХЕТСЬКИХ РОДИН ІЗ СЯНОЦЬКОЇ ЗЕМЛІ У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XV СТОЛІТТЯ**

229

## **РЕЦЕНЗІЇ ТА ОГЛЯДИ**

*Іванна ПАПА*

**ПРОБЛЕМИ КНЯЖОЇ ДОБИ НА СТОРІНКАХ ЖУРНАЛУ "ROSSICA ANTIQUA"**

239

*Дмитро ЛІСІН*

**УКРАЇНЬКА ТА ЗАРУБІЖНА ІСТОРИОГРАФІЯ ПРО ВПЛИВ ВІКІНГІВ  
НА РОЗВИТОК РАННЬОЇ ДЕРЖАВНОСТІ У СУСІДНІХ НАРОДІВ НА  
ПРИКЛАДІ ІРЛАНДСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА**

246

*Святослав ТЕРСЬКИЙ*

**ІСТОРИКО-АРХЕОЛОГІЧНЕ ВИВЧЕННЯ ЛІТОПИСНОЇ ПЕРЕСОПНИЦІ**

256

*Дмитро ГОРДІЄНКО*

**“СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВИМ” НА СТОРІНКАХ ЧАСОПИСУ “СІВЕРЯН-  
СЬКИЙ ЛІТОПИС” (1995–2012)**

272

*Володимир АЛЕКСАНДРОВИЧ*

**НЕ ЗОВСІМ ЗВИЧАЙНА МОНОГРАФІЯ “НЕЗВИЧАЙНОГО КНЯЗЯ”**

**Майоров О. Галицько-волинський князь Роман Мстиславич, володар,  
воїн, дипломат: У 2 т. – Біла Церква, 2011. – Т. 1–2**

295

*Леонтій ВОЙТОВИЧ*

**ПОРТРЕТ КНЯЗЯ ВОЛОДИСЛАВА ОПОЛЬСЬКОГО НА ПОВНИЙ ЗРІСТ**  
**Sperka J. Władysław książę opolski, wieluński, kujawski, dobrzyński, pan**  
**Rusi, palatyn Węgier i namiestnik Polski (1326/1330 – 8 lub 18 maja 1401). –**  
**Kraków, 2013. – 508 s.**

314

**АНОТАЦІЇ**

320

**SUMMARY**

320